

De adolescentie als een periode van kansen en mogelijkheden

Jelle Jolles

Leer je kind kennen. Over ontplooiing, leren, denken en het brein
Uitgeverij Pluim (2020)

‘Hoe kan het dat mijn zoon van 14 jaar niet gemotiveerd is voor school? Mijn dochter was altijd zo gezellig, ze is nu echt onhandelbaar geworden! Dat hangt maar op die kamer, de hele tijd aan het gamen!’ Deze, en nog veel meer onderwerpen, leveren vaak discussies, spanningen en zorgen op binnen gezinnen. In het nieuwste boek van Jelle Jolles: *Leer je kind kennen, over ontplooiing, leren, denken en het brein*, geeft de hoogleraar neuropsychologie een uitleg over de ontwikkeling van kinderen in de verschillende leeftijdsfasen (van 8 tot ruwweg 25 jaar). Hij schetst het gedrag dat hiermee gepaard gaat en geeft handvatten en inspiratie over hoe je hier als ouder(s) mee om kunt gaan. Centraal in het boek staat het motto van de adolescentie als een periode van kansen en mogelijkheden. Stimuleer de nieuwsgierigheid van adolescenten door te vragen naar hoe je iets moet installeren op je nieuwe telefoon, vraag naar hun interessegebied, ook al houdt dat in dat je hele verhalen krijgt over een zanger of Pokémon. Help je kind met plannen, niet door jouw systeem op te dringen maar door samen te onderzoeken wat zou kunnen helpen om overzicht te krijgen. Het boek heeft zes delen, waarbij de delen twee tot en met vijf dieper ingaan op de vaardigheden, het sociaal emotioneel functioneren en de ontwikkeling binnen de leeftijd tussen ‘vroege adolescentie en bijna volwassen’, zoals Jolles de groep van 10 tot circa 25 jaar noemt. Het woord “pubers” heeft volgens hem

een te negatieve en eenzijdige reputatie. In hoofdstuk vijf gaat Jolles dieper in op de opvoeder en de rollen die de opvoeder heeft. Zo noemt hij manager, supporter, coach, inspirator, mentor en adviseur als onderscheidende rollen.

Mooie vlinder

Deel zes gaat over omgevingsfactoren en de verschillen tussen jongens en meiden. Het verkeerslicht van de ontwikkeling van kinderen kan op groen, oranje of rood staan. De omgeving is daarbij van grote invloed. Zo kan een schrale omgeving, bijvoorbeeld minder financiële mogelijkheden om op een sport te gaan of een muziekinstrument te bespelen, minder stimulans vanuit school of langdurige stress een kind minder prikkels geven tot een brede ontwikkeling. Als laatste doet Jolles tien aanbevelingen om de rups, die een jongere nog is, een mooie vlinder te laten worden. Verwijt jongeren niet dat ze nog niet kunnen vliegen maar creëer mogelijkheden om ze dat te leren. Dit boek biedt zowel kennis over de ontwikkeling van adolescenten als praktische informatie om die ontwikkeling op cognitief, sociaal, emotioneel en lichamelijke gebied te helpen ontplooiën. Het boek richt zich in eerste instantie op ouders maar is zeker ook geschikt voor jeugdverpleegkundigen. Het geeft niet alleen veel inzicht over het zich ontwikkelende brein maar ook over de mogelijkheden van de JGZ-professional om beter aan te sluiten bij de leefwereld en ontwikkelingsbehoeften van jongeren. Zowel individueel als collectief in samenwerking met bijvoorbeeld scholen. [↗](#)

Bente Allessie, jeugdverpleegkundige bij een Jeugd- en Gezinteam, bestuurslid van V&VN vakgroep Jeugd en redacteur van T M&G

